

ZPRÁVA NA PRVNÍ STRANU

Vánoční hra pro 11 herců; napsal Petr Firbas.

Poprvé provedeno o vánocích 2011 ve sboru v Horních Počernicích.

POSTAVY

- Vedoucí redakce
- Plautus
- Tertullus
- Krčmář/ka
- Josef
- Marie
- 1. pastýř
- 2. pastýř
- 1. mudrc
- 2. mudrc
- 3. mudrc

PRVNÍ DĚJSTVÍ

(V redakci Římského blesku před více než 2000 lety. V místnosti sedí dva reportéři. Vedoucí redakce vbíhá nervózně dovnitř.)

VEDOUcí REDAKCE

Potřeboval bych, Plaute, něco pořádného na první stranu Římského blesku. Od té doby, co náš císař Oktaviánus Augustus přišel s tím svým římským mírem, tak se nic moc neděje. A ty věčné palácové historky už přestaly lidi bavit. Potřebovali bychom něco vzrušujícího třeba odněkud z našich východních provincií. To dneska lidi přitahuje.

PLAUTUS

Tak to ti tedy neporadím.

TERTULLUS

Možná bych o něčem věděl. Máme zpravodaje v provincii Sýrii, v Judsku a ten říkal, že se tam k něčemu schyluje.

VEDOUcí REDAKCE

Prosím tě, v takové díře? Ten jejich král Herodes to tam drží pěkně zkrátka. Moc těch svých příbuzných naživu nenechal. Manželka, syn. Náš císař se smál a říká, že je asi lepší být Herodův hys-vepř, než hyos-syn. Jeden čas to čtenáře zajímalo, tak jsme tom psali. Ale však, víš. Lidi si za chvíli na ty krváky a krutosti zvyknou a už je nevnímají. Vždyť je to tak daleko.

TERTULLUS

No, ale očekávají tam nějakého toho jejich Mesiáše, pomazaného krále, nebo jak mu říkají.

PLAUTUS

To jsem taky slyšel. Někteří si myslí, že bude mít něco společného s tím jejich chrámem v Jeruzalémě, nebo že dokonce nás Římany porazí. Naivkové. Ale mohla by z toho být pořádná mela.

VEDOUcí REDAKCE

Víš co, Plaute? Tak tě tam pošleme. Ale koukej, ať přivezeš pořádné zprávy. Ať se Římskému blesku zase zvýší obrat...

DRUHÉ DĚJSTVÍ

(V nějaké krčmě v Betlémě. U stolu sedí Plautus a přichází krčmář.)

PLAUTUS

Máš hezky plno, krčmáři. Ty ještě na tom zdejší sčítání lidu vyděláš. A co se tak tady v Jeruzalémě teď povídá?

KRČMÁŘ

Lidi jsou pěkně našťvaný. No samozřejmě na vás, na Římany. Nediv se. To sčítání, co nařídil ten váš císař, to je pěkná tvrdárna. Lidi se trmácejí z pěkný dálky, aby se každý dal zapsat ve městě, odkud pochází. Plno mám, to je pravda, ale stejně je mi těch lidí líto. Zrovna dneska večer. Taková mladičká ženská, skoro děvčátko, těsně před porodem, sotva se vlekla. Ten její na ni volal Marie a ona mu říkala Josefe. Moc prosili, abych je ještě ubytoval. Ale já už mám narváno až na půdu. Tak jsem je poslal aspoň do chléva, je tam prohřátá sláma a ovce. Kdoví, jestli už neporodila, chuděra.

PLAUTUS

A co ten váš mesiáš, ten pomazaný král. Nic?

KRČMÁŘ

Jo, jednou přijde a dá to tady pěkně do pořádku. Ale kdy to bude, to fakt nevím.

PLAUTUS

Asi strávím dnešní noc venku. Díky za jídlo. Dlužen ti nezůstanu.

(Plautus předává z váčku pár penízů krčmářovi a odchází ven. Zezadu vycházejí tři muži v pláštích. Podle jejich vzhledu je jasné, že to jsou docela zámožní cizinci. Usmívají se, mají radost, jsou veselí.)

PLAUTUS

(zastaví je) Počkejte, vznešení pánové, odkud jdete?

1. MUDRC Z VÝCHODU

Jsme arabští astronomové a jdeme z chléva.

PLAUTUS

(udiveně) Cože, z chléva?

2. MUDRC Z VÝCHODU

(vesele a radostně) Ano, dobrý muži, právě se tam narodil Mesiáš.

PLAUTUS

No to mě zajímá. Ale, co to povídáte. Mesiáš, že se narodil v chlévě?

3. MUDRC Z VÝCHODU

Ano, v chlévě na slámě. Dovedla nás k němu hvězda, kterou jsme pozorovali na Východě. A hvězdy si nevymýšlejí. To bychom si, milý pane, vyprosili. A tak jsme mu přinesli královské dary. A teď se vracíme zpět. Ale co, jdi tam sám a přesvědč se...

(Mudrci kývají Plautovi na rozloučenou a odcházejí z jeviště.)

PLAUTUS

Tak buď jsou blázni oni, nebo já, já už vůbec nevím...

(Ale nedá mu to a jde do chléva, odkud vychází světlo.)

TŘETÍ DĚJSTVÍ

(Ve chlévě. U jeslí sedí Maria s Josefem a chovají děťátko. Vedle nich sedí dva pastýři, vedle jsou vzácné dary od mudrců z Východu.)

JOSEF

(k Plautovi) Tak jen pojď dál. A chvíli zůstaň, ať nám nevyneseš teplo....

PLAUTUS

Obyčejné dítě v roztrhaných hadřících, na slámě v chlévě...
co tady vlastně dělám? Já nic nechápu...

MARIE

Tak roztrhané ty hadříky nejsou, to bys mě urazil, jsou to čisté plenky, abys věděl. Nesla jsem je pěkně zabalené až z Nazareta. A že nic nechápeš? Já také mnoha věcem nerozumím. Ale to, co nám před chvílí řekli mudrci a pastýři o našem děťátku, to už nezapomenu a budu o tom od této chvíle pořád přemýšlet.

PLAUTUS

(očividně nesvůj a vyvedený z míry) Promiňte, paní Marie, promiňte pane Josefe. Já se, když dovolíte, na chvíli vzdám. Ještě jednou promiňte.

JOSEF

Ale jistě, nic se neděje, pokoj s vámi....

(Plautus vyjde z chléva na předscénu, a ukazuje rukou pastýřům, aby za ním vyšli ven. Pastýři za ním vycházejí a opona betlémského výjevu se zavírá.)

PLAUTUS

Co jste jim tam vevnitř vyprávěli? Chci to slyšet taky.

1. PASTÝŘ

No, vyprávěli jsme jim to, co jsme viděli. Byla noc, ovečky jsme kolem sebe v té tmě slyšeli jenom oddychovat... občas některá víc zabečela...

2. PASTÝŘ

(vpadne prvnímu pastýři do řeči a vyhrkne pěkně nahlas, až sebou Plautus trhne) No a najednou to kolem nás vypadalo jako v poledne. A já měl dojem, že se na nás snad řítí celá nebeská armáda. Fakt hrůza!

1. PASTÝŘ

Ty, jak se něco v noci šustne, tak máš srdce hned až v kalhotách...

(Na chvíličku se odmlčí.)

No, ale musím se poctivě přiznat, že jsem se tedy taky pořádně polekal.

2. PASTÝŘ

Jo, báli jsme se bázní velikou, jen si to přiznejme.

1. PASTÝŘ

No, jenže pak to přišlo.

PLAUTUS

Co přišlo?

1. PASTÝŘ

No, ten hlas. Nebojte se. A my jsme se opravdu už nebáli, vid'?

2. PASTÝŘ

Přesně tak to bylo. *(ted' skoro zakřičí, že to všichni musí slyšet)* Že prý se nám všem narodil, Mesiáš, opravdovej Spasitel... v Betlémě, ve chlévě.

PLAUTUS

(začne se ustrašeně rozhlížet kolem, jestli někdo neposlouchá) Neřvi tady na celej Betlém. Uslyší nás někdo z římský posádky a ještě mě kvůli vám zavrou do vězení. Spasitel... Spasitel lidstva je přece jenom jeden. Naš božský císař Oktaviánus Augustus v Římě. Veliký dobrodinec, hodný naší nejvyšší úcty, zachránce lidstva, který díky své nepřemožitelné armádě udržuje klid i tady mezi vámi.

1. PASTÝŘ

No podívej, já si budu říkat, co chci. Co mě nějakej Říman může udělat, nic.

Nanejvýš mě vyhodí z práce, ale stejně zase skončím u těch ovcí, protože kdo by tady tu dřinu za nás dělal, že? A když už jsi začal s tou úctou. Tu my jsme tady stejně zvyklí vzdávat jedině Pánu Bohu, s tím nic nenaděláš.

2. PASTÝŘ

A pak si myslím, že ten Spasitel, o kterém nám řekl ten hlas z nebe, toho vašeho císaře neohrozí. Vždyť jsi ho před chvílí v chlévě viděl. Myslím, že bude úplně jiný. Ale já mu věřím...

PLAUTUS

Prosím tě, proč? Vždyť to je nesmysl, nějaký dítě v chlévě.

1. PASTÝŘ

Já už si to nemyslím. To slovo, které jsme slyšeli z nebe, se totiž naprosto přesně shodovalo s tím, co jsme tu v chlévě našli. Do puntíku. Co jsme slyšeli, jsme tady přesně tak i uviděli.

PLAUTUS

Ale vždyť o tom nikdo neví. Vám obyčejným pastýřům stejně nikdo věřit nebude a ty astronomové — kde už jim je konec.

2. PASTÝŘ

No, ale ještě někdo o tom přece ví...

PLAUTUS

Kdo, prosím tě, to jsem zvědav?

1. PASTÝŘ

No přece ty! Ty!

PLAUTUS

Já?

OBA PASTÝŘI

Tak se měj dobře tam v tom tvém Římě a pozdravuj toho vašeho Augusta, jestli ho uvidíš. My jdeme zase pást. Šalom

(Pastýři odcházejí a nejprve potichu si zpívají: „V jeslích spí a ve chladu, Spasitel prý Ježíš, nemá žádnou parádu, ptá se, zda mu věříš.“ Ještě jednou to opakují, už hlasitěji a Plautus se k nim přidává.)

PASTÝŘI I PLAUTUS

V jeslích spí a ve chladu, Spasitel prý Ježíš. Nemá žádnou parádu, ptá se, zda mu věříš...

(Všichni odejdou ze scény.)

TŘETÍ DĚJSTVÍ

(Opět v redakci Římského blesku. Na scéně sedí vedoucí redakce. Přichází Plautus.)

VEDOUcí REDAKCE

No konečně, tak povídej, ať už je to zejtra v ulicích, nebo nás konkurence předběhne.

PLAUTUS

(nadšeně) Narodil se nám Spasitel, mesiáš už je tady...

VEDOUCÍ REDAKCE

Co? No to je teda bomba! Někdo by si to mohl vykládat jako provokaci, ale napíšeme o tom, to budou lidi hltat. To bude mela, už vidím, jak se tam ženou naše legie. A kdo o tom napsal jako první: Římský blesk....

PLAUTUS

(s ještě větším nadšením) Narodil se Spasitel, v Betlémě, v chlívě, na slámě.

VEDOUCÍ REDAKCE

Co to meleš?

PLAUTUS

(výrazně a nahlas a stále s nadšením) V Betlémě, v chlívě, na slámě!

VEDOUCÍ REDAKCE

Tys tam na východě snad chytil horkost v hlavě. Takováhle hloupost nikoho zajímat nebude. Vždyť to je naprostej nesmysl. Proč jsi tam vůbec jezdil, bylo to úplně na nic.

(Do redakce vpadne zadýchaný Tertullus.)

TERTULLUS

Od našeho zvláštního zpravodaje z Jeruzaléma. To bude na první stranu.

VEDOUCÍ REDAKCE

No tak ven s tím, co máš, ať si spravím náladu.

TERTULLUS

Už jsem si myslel, že nás ten Herodes ničím nepřekvapí. No, ale tohle je bomba! Herodes nechal v Betlémě zabít všechny děti do dvou let. To je darebák! To už přesahuje všechny meze! To už je i na nás Římany moc!

VEDOUCÍ REDAKCE

To je hrůza, hrůza! Rychle sežeň další opisovače, ať to napíšeme první, ať toho je zítra co nejvíc v ulicích. To bude bomba!

(Oba vyběhnou z redakční kanceláře a opustí scénu. Na prázdné scéně sedí Plautus.)

PLAUTUS

Myslíš si Herode, že ti patří svět, když máš vojáky a před ničím se nezastavíš? Mýlíš se, jak se mýlíš. To dítě je už s rodiči na cestě do Egypta. Jsou ještě jiní zpravodajové, než máš ty. A jednou se vrátí, ale to ty už dávno nebudeš králem.

(vstane a začne zpívat) V jeslích spí a ve chladu, Spasitel prý Ježíš.
Nemá žádnou parádu. Ptá se zda mu věříš. Ptá se zda mu věříš.
Ptá se, zda mu věříš... *(všichni se postupně přidávají)*